

Ն 784

12-45

Ս Ա Յ Ա Թ - Ն Ո Վ Ա

Յ Ե Ր Գ Ե Ր

Մշակույթի մեթոդական Կենտրոնի Կենտրոն

6750

Պ Ե Տ Ա Վ Ա Ն
Յ Ե Ր Ե Վ Ա Ն

Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն
1 9 3 5

ՀԱՅ Գեառական հրատարակչութիւնն առանձին ժողովածուով լույս և ընծայում 18-րդ դարի մեծագույն բանաստեղծ, յերաժխտ-աշուղ Սալաթ-Նովայի ութ յերգերը, կոմպոզիտոր Սարգիս Բարխուդարյանի մշակումով:

Սալաթ-Նովայի գրական ժառանգութիւնն ուսումնասիրող մեր բանասերները, տակաւին վերջնականորեն չեն կարողացել պարզել այն հանգամանքը, թե այդ խոշորագույն քնարերգու բանաստեղծը սեփական յերգեր ունի թե՞ վոչ:

Այս խնդրին նվիրված աշխատութիւններն իրար հակասում են: Խաչաձևող կարծիքներ չառ կան:

Ծնող կարծիքն այն է, Վոր Սալաթ-Նովան վոչ մի յերգ չի հորինել, Վոր այդ ականաւոր բանաստեղծը միմիայն հայտնի յերգիչ և յեղել: Այստեղ էլ սահմանափակվում և նրա յերաժխտական ընդունակութիւնները: Յեւ ալքան միայն:

Արվեստի վաստակաւոր գործիչ Գարեգին Լեոնյանը Սալաթ-Նովային նվիրված իր քննական ուսումնասիրութեան մեջ գրում է.

«Սալաթ-Նովան իր խաղերից շատերի տակ նշանակել է, թե Վոր խաղը ինչ յեղանակով պիտի յերգել»: (Եջ 71):

Յերաժխտագետ Սպիրիդոն Մելիքյանը գրում է.

«Սալաթ-Նովան, 18-րդ դարու հանճարեղ աշուղը, մոչ մի յեղանակ չի հորինել և՛ ինչպէս վոտանաւորների տակ իր ձեռքով գրած ծանոթութիւններից յերևում է, նրա յերգերը յերգվում էին արդեն վաղուց հայտնի ծանոթ յեղանակներով»: («Շիրակի ժողովրդական յերգեր», հջ 7):

Մենք հեռու չենք առաջի վերջնական կարծիք հայտնելու այս վիճելի խնդրի մասին: Խնդիրն ավելի ծանրակշիռ ու բարդ է, քան թվում է:

Մեր գրական քննադատութիւնը, մեր բանասերները բանաստեղծ Սալաթ-Նովայով շատ են զբաղվել. սա անշուշտ լավ է: Յեթե հետազոտում հնարավոր լինի նույնպիսի հետեոյական աշխատանք հանդես բերել յերաժխտ Սալաթ-Նովայի վերաբերմամբ, Վորը չափազանց կարևոր է, թերևս այն ժամանակ հնարավոր լինի այս բարդ խնդիրը լուծել: Իսկ այսպիսի աշխատանքի պիտի ձեռնարկեն ամենից առաջ մեր յերաժխտ քննադատներն ու յերաժխտ բանասերները:

Մի այլ կարևոր խնդիր:

Արդյոք Սալաթ-Նովայի ժամանակի յեղանակները, Վորոնք յերգում էր ինքը, այդ նշանաւոր աշուղը, նույն հարազատութեամբ հասել են մեզ, թե՞ վոչ: Նույնպէս լուրջ խնդիր, Վորն սպասում է իր ուսումնասիրողին:

Վերջին տարիները մեր կոմպոզիտորներից Վոմանք սկսեցին Սայաթ-Նովայի յերգերը մշակել: Այս տեսակետից ամենից շատ աշխատել է կոմպոզիտոր Սարգիս Բարսուղարյանը:

Մշակույթի յենթարկելով այդ յերգերը, մայնելով դաշնամուրի նվագակցությունը, Սարգիս Բարսուղարյանը կարողացել է մեծ մասամբ այդ յերգերի ընդհանուր վոճը պահպանել: Դաշնամուրի նվագակցությունն ա՛վելի յէ բարձրացրել վերոհիշյալ ութ յերգերի արժեքը, և այս այն պատճառով, Վոմանք մեջ հնարավոր է յեղել ստեղծել ներքին կապ: Իսկ սա կարևոր հանգամանք է Սայաթ-Նովայի յերգերն արժեքավորելու տեսակետից:

Լույս ընծայելով աշուղական այս յերգերը, Պետհրատի յերաժշտական սեկտորը նախատեսել է մոտիկ ապագայում, առանձին անտաղդիայով հրատարակել հայ անվանի աշուղների յերգերը:

Անցյալի մեր յերաժշտական արժեքներն ուսումնասիրելու տեսակետից, նման գործերի հավաքումն ու հրատարակումն ունի չափազանց կարևոր նշանակություն:

Այս գիտակցությամբ է, Վոմանք նախաձեռնել ենք նման պատասխանատու և լուրջ մի աշխատանք:

Ռուբեն Թերլեմեզյան

12 փետրվարի 1935 թ.
Յերևան

ՄԻ ԽՈՍԿ ՈՒՆԻՄ...

(Վահագն Յե-Առաքելյանի յերգածից)

W

Moderato.

The first system of the musical score is written in 6/8 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on a grand staff (treble and bass staves). The tempo is marked 'Moderato.' The piano part begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The vocal line starts with a whole note rest, followed by a series of eighth and sixteenth notes. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes, with some chords and a wavy line indicating a trill or vibrato in the final measure.

The second system continues the musical piece. It maintains the same 6/8 time signature and key signature. The vocal line continues with eighth and sixteenth notes, including some rests. The piano accompaniment continues with a similar rhythmic pattern, featuring chords and a wavy line indicating a trill or vibrato in the final measure. The tempo remains 'Moderato.' The system concludes with a 'rit.' (ritardando) marking, indicating a gradual deceleration.

mf Մի խոսկ ու - նիմ իլ - թի - մա - զով ան - զաճ ա - րա
թե - զուզ հա - զար դարդ ու - նե - նամ յես սրր - տղմն

ով աչ - քի լույս սրր - տու - մըս ին - քի վար ու - նեմ՝
ահ չեմ ա - սի իմ հոք - մի հե քի - - - մը դուն իս

p քու տի - սըն բա - - - - թով աչ քի լուս ա - զար քեզ ինչ
յես ել ու - թիշ շահ չեմ ա - սի Սա - յաթ նո - վենն *crescendo*

գիթ եմ ա--րել
 կե-նում ես խր---ռով աչ-քի լուս
 ա---սաց պա լում
 յես են մա-հին մահ չեմ. - ա--սի

f *crescendo*

աշխարհ աչ-խա---րով կըշ-տա-ցավ
 յես քե-զա-նից
 հեն չափ ե--լի գուն վը-րաս լաս
 մա-զըդ շաղ տա-

սով աչ--քի լուս :
 լով. աչ--քի լուս: Coda.

rit

Մե խոսկ ունիմ ինթիմագով, անգաճ արա, ո՞վ աչկիլուս.
Սըրտումըս ինթիգար ունիմ, քու տիսըն բարով, աչկիլուս.
Աջաթ քիզ ինչ գեթ իմ արի՝ կենում իս խըռով աչկիլուս.
Աշխարս աշխարով կըշտացավ, իս քիզանից սով աչկիլուս:

Մագամ ել ոչ ով յար չ'ե սիրի, ես ի՞նչ արիր, ես ի՞նչ բան ա.
Եշխեմեդ ջունուն իմ ելի, ման իմ գալի յանա յանա.
Ես դարդեն ոչ ով չը քաշե, վուր մե դանգին չ'ի դիմանա՝
Սիրտըս լուրի պես խորվեցիր իշխիդ կըրակով, աչկիլուս:

Դուստիրըս դուշման շինեցիր, յադերուն ինչպես դոստ անիմ.
Անցկացած որոն չ'իմ տեսնում, քանի գուգե վոր դաստ անիմ.
Աստուած վըկա, խիստ դըժար ե, գլուխըս ի՞նչպես դուս տանիմ՝
Ես մե փութըր նավի նըման, քու եշխըն ե՝ ծով, աչկիլուս:

Գուզիմ բերանըս բաց անիմ, գովքըդ ասիմ թարիփի պես.
Տաս տարի յե ման եմ գալիս Փադիշահի շահիփի պես՝
Ոխտըն տարի յել ման դու քամ սազըն ձեռիս Ղարիբի պես՝
Բութա Շահսանամըս դուն իս, ել չ'ունիմ ոչ ով, աչկիլուս:

Թեգուդ հազար դարդ ունենամ, յես սըրտումըս ահ չ'իմ ասի.
Իմ հուքմի հեքիմըն դուն իս, յես ել ուրիշ Շահ չ'իմ ասի՝
Սալաթ-Նովեն ասաց. Զալում, յես են մահին մահ չ'իմ ասի՝
Հենչափ ըլի՝ դուն վըրես լաս մազըդ շադ տալով, աչկիլուս:

(1758)

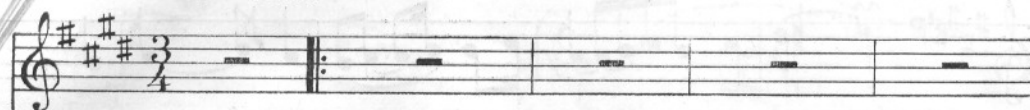
Ես ել են այսինքն դիրա ու յնգի դումիայի) հանգով Արուսիկի ասած բրոնիկոնի
446-ին:

Ջ. Ս. Ա. Ս. ՈՒՄ Թ Ե...

(Հարա հայրանքի յերգումից)

11

Moderato.

Moderato.

սա ի-----մ' սի--րե-----կան վարթի նը--ման բայ
 հա--մա--ն իմ լա-----ցի ո-րոս ես--պես անց

cres

իս ե-----լի խաբերով բա-րով տե-----սա, իմ' սի-րե-
 ե կա-----ցի դարերով բա-րով տե-----սա իմ' սի-րե-

cen do f sf p

կա-----ն բա-րով տե-----սա իմ' սի-րե--կան:
 կա-----ն բա-րով տե-----սա իմ' սի-րե--կան:

mf

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is D major (two sharps). The vocal line is written on a single staff with a treble clef and contains five measures of whole notes. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) and contains five measures of eighth-note patterns.

The second system of the musical score includes lyrics in Armenian. The vocal line is written on a single staff with a treble clef and contains five measures of notes with lyrics underneath. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) and contains five measures of notes.

Սա-յաթ նո----- վեն վոնց դրն-ջա----- Նա

The third system of the musical score includes lyrics in Armenian. The vocal line is written on a single staff with a treble clef and contains five measures of notes with lyrics underneath. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) and contains five measures of notes.

աշ-կի-բլդ ոս-- կե փրն--ջա----- Նա

Չիս ասում, թե՛ լոց իս ելի.
Բարով տեսա, իմ սիրեկան.
Վարթի նրման բաց իս ելի

Խարերով,
Խարերով.

Բարով տեսա, իմ սիրեկան:

Արի մե դարդըս իմացի,
Եշխեմեդ համան իմ լացի.
Որըս եսպես անց ե կացի

Դարերով,
Դարերով.

Բարով տեսա իմ սիրեկան:

Յեւի կու հաքնիս ալ ու ատլաս,
Տեսնողին կու շինիս մաս մաս.
Դոշիդ պիտի լալ ու արմաս

Շարերով,
Շարերով.

Բարով տեսա իմ սիրեկան:

Յես քիդ գովիմ խաղի մեչըն.
Շամամիրըդ թաղի մեչըն.
Ման իս գալի բաղի մեչըն

Յարերով,
Յարերով.

Բարով տեսա, իմ սիրեկան:

Սայաթ-Նովեն վոնց դընջանա՝
Աչկերըդ ոսկե փընջան ա.
Դուշմանի լիզուն մընջանա

Չարերով,
Չարերով.

Բարով տեսա, իմ սիրեկան:

Եսպես թափիլ:

ԲԸԼԲՈՒԼԻ ՀԻԴ...

(Յերեմիայի վարիստ)

Andante sostenuto.

The first system of the musical score is in 3/4 time. It features a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line begins with a whole rest, followed by a half note G4, a quarter note A4, and a half note B4. The piano accompaniment starts with a half note G3, a quarter note A3, and a half note B3. The tempo is marked 'Andante sostenuto.'.

Andante sostenuto.

The second system of the musical score continues the vocal and piano parts. The vocal line includes the lyrics 'Բըր -- բու -- լի հիդ լացիս'. The piano accompaniment features a variety of dynamics including *mf*, *p*, *sf*, *mp*, and *rit.* (ritardando). The tempo remains 'Andante sostenuto.'.

First system of a musical score. The vocal line (top staff) is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 7/8 time signature. It contains five measures of music with Armenian lyrics: "ե---լի վար-թի նը--ման բայ-իս ե---լի". The piano accompaniment (bottom staves) consists of a right-hand staff in treble clef and a left-hand staff in bass clef. The right-hand piano part starts with a *mf* dynamic and includes a triplet of eighth notes. The left-hand piano part provides a steady accompaniment. The system concludes with a repeat sign.

Second system of the musical score. The vocal line continues with the lyrics: "վար բա շը--րով թայ--իս ե---լի". Above the first measure of the vocal line is the word *crescendo*. Below the first measure of the vocal line is the word *espressivo*. The piano accompaniment continues with the right-hand staff marked *mf*. The system concludes with a repeat sign.

Third system of the musical score. The vocal line continues with the lyrics: "բշը-կա քի-----լի նը-ման չը-կա քի-----լի նը-ման". The piano accompaniment continues with the right-hand staff marked *mp*. The system concludes with a repeat sign.

mp *accell*

քիչ նը-ման քիչ նը-ման դուն-իս ա--ն--նը--ման--

mf *espressivo* *sf* *mf*

mp *accell*

քիչ նը-ման քիչ--նը-ման դուն-իս ա--ն--նը--ման:

Բըլբուլի հիդ լաց իս ելի,
 Վարժի նըման բաց իս ելի
 Վարդաջրով թաց իս ելի,—
 Թաց իս ելի—
 Չկա քիզի նման, չկա քիզի նման,
 Քիզ նման, քիզ նման.—
 Դուն իս աննման:

Սիրունութիւնդ ելալ արբաբ.
Մազիր ունիս՝ սիմ ու շարբաբ.
Քի սազ գու քա զուշու զարբաբ.
 Ղուշու զարբաբ,
Չ'կա քիզի նման, չ'կա քիզի նման.
 Քիզ նման, քիզ նման.
 Դուն իս աննման:

Երեսդ ե շամ ու դամար.
Ջանքս դուս գու քա քիզ համար:
Մեչկիդ ունիս ոսկե քամար. —
 Ոսկե քամար,
Չ'կա քիզի նման, չ'կա քիզի նման.
 Քիզ նման, քիզ նման. —
 Դուն իս աննման:

Հաքիդ զարբն՝ ալ իս արի.
Բըլբուլի հիդ լալ իս արի.
Բարակ երեսիդ խալ իս արի, —
 Սալ իս արի.
Չ'կա քիզի նման, չ'կա քիզի նման.
 Քիզ նման, քիզ նման.
 Դուն իս աննման:

Դարդըս ասիմ՝ կու լան սարիր.
Ես լ'նչ բան եր, վուր դուն արիր. —
Սալաթ-նովուն՝ ջունուն արիր. —
 Ջունուն արիր.
Չ'կա քիզի նման, չ'կա քիզի նման, —
 Քիզ նման, քիզ նման.
 Դուն իս աննման:

(1752 մարտ):

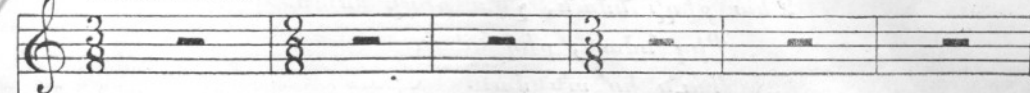
Քրոնիկոնի 440-ի մարտի վերջին: Եսպես բիլիբ դափի հանգում թաղիբ Ոսմանցուց
մուղամի:

ՈՒՍՏ ԳՈՒ ՔԱՍ...

(Նարա Տալանի յերգածից)

h //

Andantino

Andantino.

First system of a musical score. It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are in Armenian: *բըլ ----- բուլ դու մի լաց լի յես իմ*. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) and features arpeggiated chords and moving lines in both hands.

Second system of the musical score. The vocal line continues with the lyrics: *լա ----- լու ուս-տի գու ----- քառ ղա --- րիք*. The piano accompaniment continues with similar arpeggiated textures. A dynamic marking *sf* (sforzando) is present at the beginning of the piano part in this system.

Third system of the musical score, which repeats the vocal melody and lyrics of the first system: *բըլ ----- բուլ դու մի լաց լի յես իմ*. The piano accompaniment also repeats the musical material from the first system.

Լա ----- Լու դու վարդ պրտ ----- ու յես գո

mf 8

Վա ----- Լին դու մի Լա Լի

p

յես իմ Լա ----- Լու դու վարդ պրտ --

8

n b յես գո----- զա լին դու մի
 8
 p

լաց----- լի յես իմ լա լու:
 8
 rit.

Աստի՛ գու քաս, դարիբ բըրբուս
 Դու մի լաց'լի, ես իմ լալու,
 Դու վարթ պըտուե, յես գոզալին, --
 Դու մի լաց'լի, լես իմ լալու:

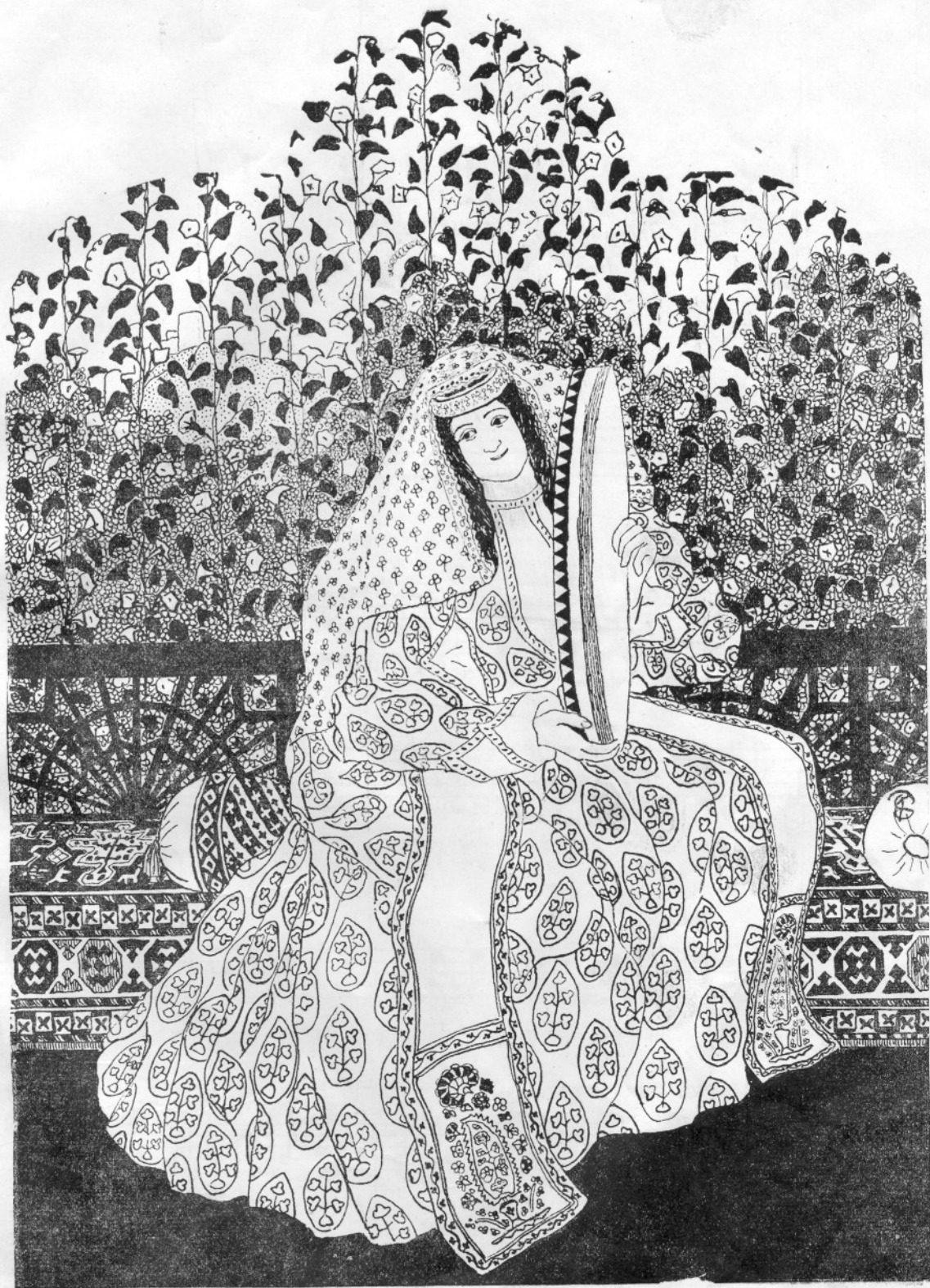
Արի, բըլբուլ, խոսի բառըն,
Ոխնըվի քու եկած սարըն.
Քի վարթն երից, ինձ իմ յարըն,—
Դու մի լաց' լի յես իմ լալու:

Ման իմ գալի դիդարի հիդ.
Վուսց դարիբ բըլբուլ խարի հիդ,
Դու վարթի հիդ, յես յարի հիդ,—
Դու մի լաց' լի, յես իմ լալու:

Սալբուլի նըման կանանչ իմ,
Յեկ խոսի, ձայնդ ճանանչիմ,
Դու վարթ կանչե. յես յար կանչիմ,
Դու մի լաց' լի, յես իմ լալու:

Ղարիբ բըլբուլ՝ ձայնիդ մալում.
Յես ու դու երվինք մե հալում.
Սայաթ-Նովեն ասաց՝ զալում,—
Դու մի լաց' լի, յես իմ լալում:

Արուծինի ասած թասիբ:

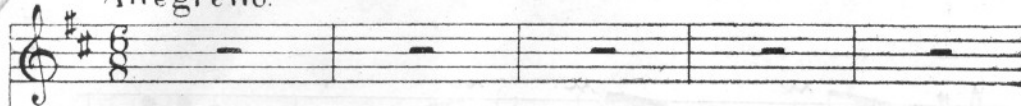

ԻՆՉ ԿՈՆԻՄ...

(Շարա հայտնի յերգ ժից)

H

Allegretto.

Allegretto.

H

Ինչ կո-նիս՝ հե - - քի-մին, ինչ կո նիս՝ ջա-րեն՝ ախ ջա-րեն

8

վախ ջա-րեն վախ քու տը-վա-ծըն ու-րիշ դիդ ե, ու-րիշ դիդ,

8-

ու-րիշ դիդ, ու-րիշ դիդ ու-րիշ դիդ: Ե-րու-մե մրի լա մրն, չե լավ-

8-

նա՛մ յա-րեն, ախ յա-րեն, վախ յա-րեն, վախ, քու տը-վա-ծըն

8-

ու-րիշ դիդ ե ու-րիշ դիդ
 8

Ա-սաց թե, հե-ռա-ցի գըլ-խե
 8

Մես գը-նա, ախ գը-նա վախ գը-նա վախ քու ա-սա-ծըն
 8

ու-րիշ տիղ Ե ու-րիշ տիղ, ու-րիշ տիղ, ու-րիշ տիղ, ու-րիշ տիղ

 8

ետ քու ա-րար - մոռնա-սըն քի-զի չի մը-նա, չի մը-նա չի մը-նա

 8

ան քու ա-սա-ծըն ու-րիշ տիղ Ե ու-րիշ տիղ“:

 8

8

sf *f*

8

mp

Հի-դըս խո-սի, մի կե նա դու խոռ-վի պես, խոռ-վի պես, խոռ-վի պես

8

sf

նիս տալ-գա տը վիր չե միս տա-րար ծո վի պես, ծո-վի պես

ծո-վի պես, ծո-վի պես կու մեռ-նիս, չիս տես-նի Սա-յաթ - նո-վի պես,

8

նո-վի պես նո-վի-պես ախ քու տը-վա-ծըն ու-րիշ գիղ Ե

8

ու-րիշ գիղ, ու-րիշ գիղ, ու-րիշ գիղ. ու-րիշ գիղ, ու-րիշ գիղ:

8

rit.

ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԵՆ

Ի՞նչ կոնիւմ հեքիժըն, ի՞նչ կոնիւմ ջարեն՝
Քու տըվածըն ուրիշ գիղ ե, սուրիշ գիղ:
Երոււմ ե մըհլամըն, չե յափուում յարեն.
Քու տըվածըն ուրիշ գիղ ե, սուրիշ գիղ:

ՍԻՐԵԿԱՆՆ

Ասաց թե. «Հիւացի գըլխեմես գընա,
«Քու ասածըն ուրիշ տիղ ե, սուրիշ տիղ»
«Ետ քու արարմունքսըն քիղի չ'ի միա,
«Քու ասածըն ուրիշ տիղ ե, սուրիշ տիղ»
ուրիւ սիղ աման ուրիւ սիղ:

ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԵՆ

Ասի թե. «Եշխեմեղ չիւմ հանգչում տանըս,
«Ձեռնիրըս թըլացալ՝ չե շինում բանըս,
«Երվեցալ ջիղարըս, մաշվեցալ ջանըս՝
«Քու տըվածըն ուրիշ գիղ ե, սուրիշ գիղ»:

ՍԻՐԵԿԱՆՆ

Ասաց. «Իմ գիղեմեն քիղ չը կա չարա.
«Գնա թե խիլք ունիս՝ գլխիդ ճար արա,
«Թե չե՝ անիլ կուտամ քիղ փարա փարա.
«Քու ասածըն ուրիշ տիղ ե, սուրիշ տիղ»:

ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԵՆ

Յես բլբուլ իմ, վարթըս մընաց խարումըն.
Կըրակ դըրիւր սըրտիս խուցի յարումըն.
Վսւնց գըրանքումըն կա վունց դավթարումըն՝
Քու տըվածըն ուրիշ գիղ ե, սուրիշ գիղ:

ՍԻՐԵԿԱՆՆ

Ասաց թե. «Քի գարար՝ շինեցիր շահըդ.
«Կըտրեցիր ագաբըդ, կըտրեցիր անըդ.
«Մի վիթի արունըդ, մի շանց տա մահըդ,
Քու ասածըն ուրիշ տ դ ե, ուրիշ տիդ:

ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԵՆ

Ասի թե. «Մաղիրըդ սուրմա իս անում.
«Հենց գիդիս՝ չիմ գիդի, յար, չիմ իմանում.
«Սերըդ ինձ մահ դարավ՝ ել չիմ դիմանում,
«Քու տրվածըն ուրիշ դիդ ե, ուրիշ դիդ:»

ՍԻՐԵԿԱՆՆ

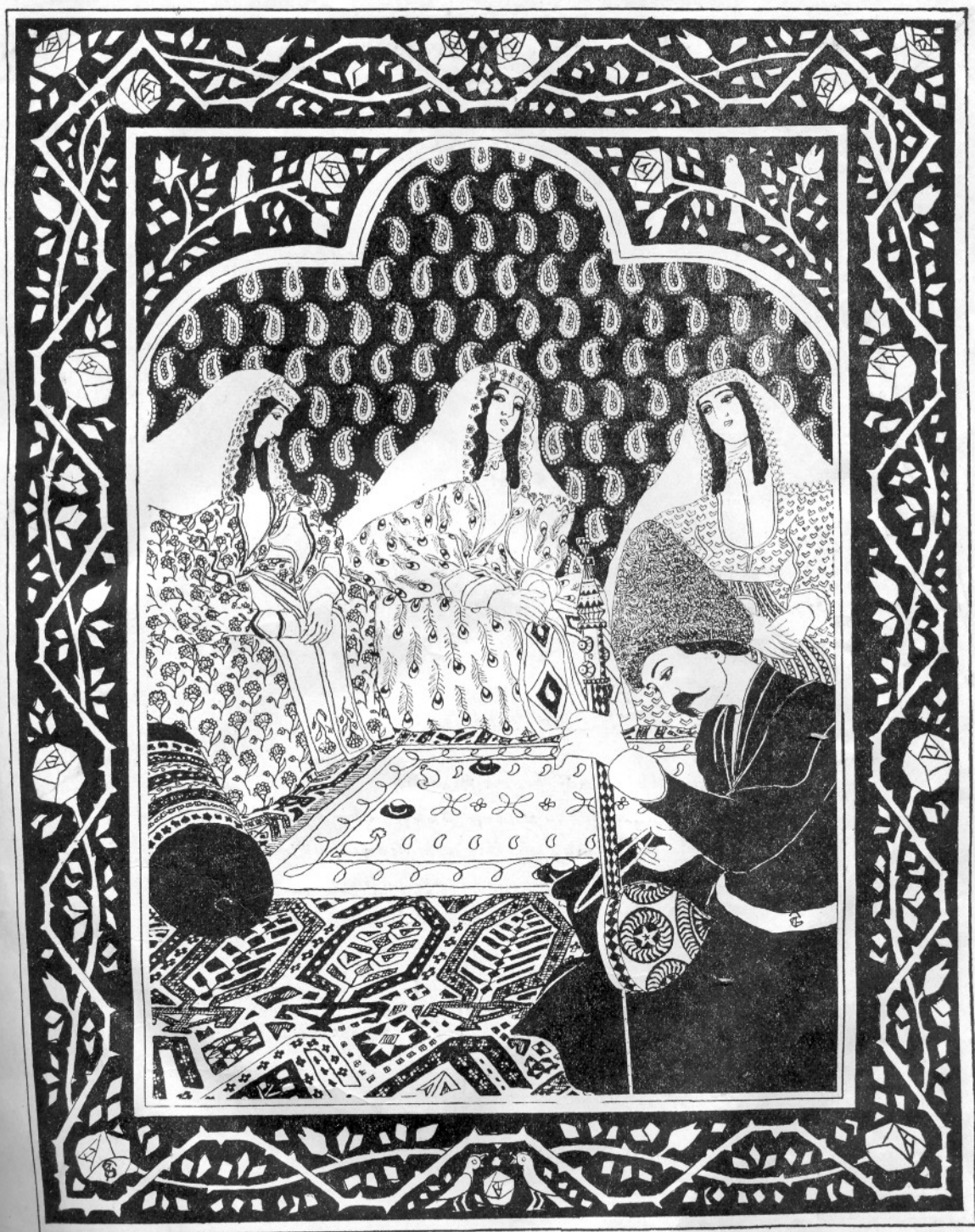
Թագավուրի թագի լայիդ քարըն իմ,
Շիրինի պես Փահրադի դիդարըն իմ,
Յես են գըլխեն Սայաթ-Նովու յարըն իմ,
Քու ասածըն ուրիշ տիդ ե, ուրիշ տիդ:

ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԵՆ

Հիդըս խոսի, մի կենա խըռովի պես.
Տալդա տըվիր՝ գեմիս տարար ծովի պես.
Կու մեռնիմ,—չիս տեսնի Սայաթ-Նովի պես.
Քու ըվածըն ուրիշ դիդ ե, ուրիշ դիդ.
աման ուրիշ դիդ:

(1756 սեպտեմբեր 3)

Եսպես Արուսիկան ե իբ սիրեկանն վոր խոսել են են ե:
Եսպես Յոլարումգուսնի շիրվանի հանգում: Սեպտեմբերի 3-ին քրոնիկոնի 444-ին:

ԳՈՒՆ ԵՆ ԳԼԽԵՆ...

Moderato.

The musical score is written on four systems of grand staves. The key signature is one sharp (F#). The tempo is marked *Moderato.* with a double slash. The score includes various musical notations such as notes, rests, slurs, and dynamic markings (*mf*, *mp*, *p*, *f*). The time signature changes from 9/8 to 3/4 and then to 6/8. The piece concludes with a double bar line and a large handwritten 'X' mark.

mp
espressivo

accelerando
p poco rit.
a tempo
mp

mf
p
mp

Moderato

Դուն են գըլ-խեն ի - մաս - - - տուն

First system of a musical score. The vocal line (treble clef) begins with a melodic phrase in D major, marked with a *p* (piano) dynamic. The piano accompaniment (bass clef) features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. The lyrics are written below the vocal line.

ի-----ս խիլքդ հի-մա-----րի-----ն բար մի ա---

Second system of the musical score. The vocal line continues with a melodic phrase, marked with a *f* (forte) dynamic. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. The lyrics are written below the vocal line.

նի ե--բա---յու-----մի-----ն տե-սա---ծի

Third system of the musical score. The vocal line concludes with a melodic phrase, marked with a *p* (piano) dynamic. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. The lyrics are written below the vocal line.

հի-----դ մի-յի-մե հե-----սար մի ա--նի

accelerando
poco rit.
a tempo

Coda.
3tu fund
Coda
sf
rit.
pp

Ղուն են գլխեն իմաստուն իս, խիլբդ հիմարին բաբ մի անի,
 Երազունըն տեսածի հիդ միգի մե հեսաբ մի անի,
 Յես խոմ են գլխեն երած իմ, նուրմեկանց քաբաբ մի անի,
 Թե վուբ, զիդիմ բեղաբիլ իս, ուրիշին սաբաբ մի անի:

Ձը կա քիչ պես հուքմի հեքիմ՝ դուն Բոստոմի Ձալ, թաքավուր.
Ասկըդ ասկերդւմըն դոված, համ դուն իս գողալ թաքավուր.
Թե եսանց ել սուչ ունենամ՝ գըլուխս արա տալ, թաքավուր.
Մըտիկ արա քու Ստեղծողին՝ նահալս տիղ դազաբ մի անի:

Յարալուն հեքիմն ենդուր գուզե՝ դիղ տալու յե, ցավ տալու չե
Քանի գուզե արբար ըլի՝ դուլըն աղին դավ տալու չե.
Դու քու սիրտըն իստակ պահե, յադի խոսկըն ավտալու չե.
Աստուծու սերն կանչողի պես դըռնեմեդ ջուղաբ մի անի:

Ամեն մարթ չի կանա խըմի իմ ջուլըն՝ ուրիշ ջըրեն ե.
Ամեն մարթ չի (կանա) կարթա իմ գիւրըն՝ ուրիշ գըրեն ե:
Բունիաթս ավազ չիմանաս՝ քարափե, քարուկըրեն ե՝
Սեւավի պես՝ առանց ցամքիլ, դուն շուտով խարաբ մի անի:

Քանի գուզե քամին տանե՝ ծովեմեն ավազ չի պակասի.
Թեգուզ ըլիմ, թեգուզ չըլիմ մեջլիսներուն սաղ չի պակասի.
Թե կու պակսիմ, քիչ կու պակսիմ՝ աշխարիս մե մազ չի պակասի՝
Սալաթ-Նովու գերեզմանըն չինդ, Հաբաշ, Արաբ մի անի:

(1753)

Եսպես Արութինի ասած քրոնիկոնի 444-ին:

ՔԱՆԻ ՎՈՒՐ ԶԱՆ ԻՄ...

(Հորա Տալանի յերգածից)

Moderato

Moderato.

mf cantabile
 Քա -- -- նի վուր ցան իմ՝ յար, քի ղուր-բան իմ.

ա---բա ինչ ա---նիմ⁸ քա---նի վուր . ջան իմ^{mf}

յար, քի զուր-բան իմ. ա---բա ինչ ա---նիմ⁸ ար-տա-սունք

հա--նիմ, շատ հոբույ հա--նիմ. յար զա դեղ տա---նի---rit.^{sf}

ար-տա-սունք հա-նիմ, շատ-հո-քույ հա-նիմ, յար դա-դեղ տա — — — նիմ

ա — — — սիր ջեյ-րա — — — նիմ թուղ քիլ սեյր ա —

նիմ. յար մը — տիկ ա — — — — — նիմ Մուտ բաղ-չեն նա-յով.

քեզ գո վիմ՝ սա-լով, յար իլ-թի-մա --- լո --- վ, միտ քախ-չեն
 8 8 8

նա-լով, քեզ գո-վիմ՝ սա-լով, յար իլ-թի-մա --- լով:
 8 rit.

Քանի վուր ջան իմ՝ յար, քի զուրբան իմ. աբա ի՞նչ անիմ՝
 Արտասուք հանիմ, շատ հոգուց հանիմ,—յար, դադեղ տանիմ:
 Ասիր. «Չեյրան իմ.» թուղ քի սեյր անիմ. յար, մըտիկ անիմ.
 Մոտ բաղչեն նազով, քեզ գովիմ սաղով, յար իլթիմաղով:

Մագիրըդ դաստա, պըռոշըդ փըստա. հեյրանի վախտ ե:
Յեկ ընգնինք չոլըն՝ վուր հասնինք գոլըն. ջեյրանի վախտ ե:
Բըլբուլըն վարթին, (ու) վարթըն բաղին, սեյրանի վախտ ե:
Մոլթ բաղչեն նազով, քիզ գովիմ սազով, յար իլթիմազով:

Շուռ գանք հանդամով, յերկնային նամով թուփըն թացվիլ ե:
Խաղ կանչինք հանգով, լալեքն ունգով, վարթըն բացվիլ ե:
Սուսան սընբուլով, զարիբ բըլբուլով բաղըն լըցվիլ ե:
Մոլտ բաղչեն նազով, քիզ գովիմ սազով, յար իլթիմազով:

Պատվական շինած, նըման նըմանած Լեյլու դիդարին.
Յար, ուշկըս գընաց՝ մագիրըդ մընաց վրա մուհաջարին.
Բաղըն զարթարած, բըլբուլըն քընած վարթի սաջարին. —
Մոլտ բաղչեն նազով, քիզ գովիմ սազով, յար իլթիմազով:

Հաքիլ իս ասլաս. թուրլու զար ու խաս՝ սալբու դալ բովուն.
Ձեռիդ ունիս թաս, լըցընիս ինձ տաս՝ զուրբան իմ քովուն.
Թաք դու բաղչեն գաս՝ անիս մասնե մաս քու Սայաթ-Նովուն:
Մոլտ բաղչեն նազով, քիզ գովիմ սազով, յար իլթիմազով:

(1757. մայիսի 2)

Եսպես Աբուլթինի ասած բառերն չինի, կարմիր գինի խաղի հանգում.
Մայիսի 2-ին քրոնիկոնի 445-ին:

ՅԵՍ ՔՈՒ ԱՒՄԵԹԸՆ ԶԻՄ ԳԻԴԻ...

(Շարա Տալլանի յերգածից)

Moderato.

Moderato

mf *p* *mp*

mf *p* *mp*

Յես քու զի-մի՛ն -- բըն չի-մ' գի-գի

զա վա-հիր, քա - թին նր մա - նի-ւ յես-քու ղի- մ'ե թրն չի - Ս զի-ղ

p

զա - վա. հիր քա - թին նր - - մա - - - - նիս տես - նո-ղին մե

p

ջլու՛ կու շի - նիս լեյ - - լի դի դա - թի նր - - ման - իս

տես-նո-ղին մե-ջլում կու շի--նիս լեյ--լի դի-դա-րի նը-ման-իս:

1. 2.

3.

mf *p* *mf* *p*

Յես քու զիմեթըն չիմ գիգի՝ ջալահիր քարին նըման իս.
Տեսնողին Մեջլում կու շինիս՝ Լեյլի գիգարի նըման իս:

Աշխարումըս իմըն դուն իս,
Բեմուրվաթ իս, մուրվաթ չունիս.
Պըռոշներիդ նաբաթ ունիս,—
Ղանդու շաքարի նման իս:

Դադա պիտի՝ թարիփդ ասե,—
Ակոնքըդ յաղուիթ արմաս ե,
Ռանգըդ Փըռանգի ատլաս ե,—
Զար զալամքարի նըման իս:

Մազիրըդ նըման ռեհանի,
Դուն ուրիշ խիալ մի անի,
Ռահմ արա, հոգիս մի հանի,
Մուրվաթով յարի նըման իս:

Վհնց զիմանամ եսչափ չարին՝
Աչկեմես կաթում ե արին.
Սայաթ-Նովա, հազլու յարին
Գընաժ նոքարի նըման իս:

Թասլիք Արուսիկնի ասած:

